EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.6.2024
COM(2024) 624 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Slovinska

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 624 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Slovinska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97[1], a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[2], kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný EU. V souladu s prioritami evropského semestru pomáhá dosáhnout hospodářského a sociálního oživení a provést udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci EU a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(2) Nařízení o plánu REPowerEU[3] přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost EU na dovozu fosilních paliv z Ruska. To by pomohlo dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v EU a vedlo by k širšímu využívání

---

1 Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

obnovitelných zdrojů energie, k zvýšení kapacity pro ukládání energie a k zlepšení energetické účinnosti. Slovinsko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(3) Dne 16. března 2023 vydala Komise sdělení „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“[4] s cílem poskytnout informace pro účely politického rozhodování a vytvořit rámcové podmínky pro zvýšení růstu. Podle sdělení stojí konkurenceschopnost na devíti vzájemně se posilujících stimulech. Těmito stimuly jsou mimo jiné přístup k soukromému kapitálu, výzkum a inovace, vzdělávání a dovednosti a jednotný trh, které představují zásadní politické priority, aby reformy a investice mohly řešit současné výzvy v oblasti produktivity a budovat dlouhodobou konkurenceschopnost EU a jejích členských států. Dne 14. února 2024 navázala Komise na toto sdělení výroční zprávou o jednotném trhu a konkurenceschopnosti[5]. Zpráva podrobně popisuje silné stránky a výzvy evropského jednotného trhu v oblasti konkurenceschopnosti a sleduje vývoj v uplynulém roce pomocí devíti faktorů konkurenceschopnosti.

(4) Dne 21. listopadu 2023 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2024[6], jež zahájila cyklus evropského semestru koordinace hospodářských politik pro rok 2024. Priority roční analýzy udržitelného růstu 2024 v rámci čtyř rozměrů konkurenceschopné udržitelnosti potvrdila 22. března 2024 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2023 Komise rovněž přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2024. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 12. dubna 2024, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2024, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a který Rada přijala dne 11. března 2024.

(5) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost nový rámec správy ekonomických záležitostí EU. Zmiňovaný rámec zahrnuje nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97. Zahrnuje rovněž pozměněné nařízení (ES) č. 1467/97 o provádění postupu při nadměrném schodku a pozměněnou směrnici 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států[7]. Cílem nového rámce je udržitelnost veřejného dluhu a udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím postupné fiskální konsolidace a reforem a investic. Prosazuje odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání. Každý členský stát by měl Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Národní střednědobé fiskálně-strukturální plány obsahují fiskální, reformní a investiční závazky členského státu na časový horizont plánování v délce čtyř let nebo pěti let v závislosti na obvyklé délce volebního období v daném

---

4 COM(2023) 168 final.
5 COM(2024) 77 final.
6 COM(2023) 901 final.
7 Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) a směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

státě. Dráha čistých výdajů[8] v rámci národních střednědobých fiskálně-strukturálních plánů by měla být v souladu s požadavky nařízení (EU) 2024/1263 včetně požadavků na to, aby byl veřejný dluh nejpozději do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % HDP a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP a/nebo pod touto hodnotou setrval. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v nařízení (EU) 2024/1263, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky. V rámci podpory při přípravě uvedených plánů má Komise dne [21. června] 2024 poskytnout členským státům pokyny k obsahu těchto plánů a následných výročních zpráv o pokroku, které budou povinny předložit, a v souladu s článkem 5 nařízení (EU) 2024/1263 jim předá technické pokyny k fiskálním korekcím (případně referenční trajektorie a technické informace). Členské státy by měly předložit své střednědobé fiskálně-strukturální plány do 20. září 2024 s výjimkou případů, kdy se členský stát a Komise dohodnou na přiměřeném prodloužení této lhůty. Členské státy by měly zajistit zapojení svých vnitrostátních parlamentů a konzultace s nezávislými daňovými institucemi, sociálními partnery a případně dalšími vnitrostátními zúčastněnými stranami.

(6) V roce 2024 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020, 2022 a 2023 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.

(7) Dne 30. dubna 2021 předložilo Slovinsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 20. července 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Slovinska[9], které bylo dne 17. října 2023 změněno s ohledem na čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a za účelem začlenění kapitoly REPowerEU[10]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Slovinsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

---

8 Čisté výdaje podle definice v článku 2 nařízení Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Čistými výdaji se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

9 Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 20. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Slovinska (10612/21).

10 Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 16. října 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 20. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Slovinska (13615/1/23).

(8) Dne 19. června 2024 zveřejnila Komise zprávu o Slovinsku[11] pro rok 2024. Posoudila pokrok, který Slovinsko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019 až 2023, a zhodnotila, jak Slovinsko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o členském státu poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Slovinska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(9) Na základě údajů potvrzených Eurostatem[12] se schodek veřejných financí Slovinska snížil z 3,0 % HDP v roce 2022 na 2,5 % v roce 2023, zatímco veřejný dluh klesl ze 72,5 % HDP na konci roku 2022 na 69,2 % na konci roku 2023. Jak bylo oznámeno v pokynech v oblasti fiskální politiky na rok 2024[13], Komise v souladu se stávajícími právními předpisy podniká první kroky k zahájení postupů při nadměrném schodku. Dne 19. června 2024 přijala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU[14]. Tato zpráva posoudila rozpočtovou situaci Slovinska, neboť jeho plánovaný schodek veřejných financí překračuje v roce 2024 referenční hodnotu 3 % HDP. Zpráva dospěla k závěru, že na základě tohoto posouzení a po zvážení stanoviska Hospodářského a finančního výboru zřízeného podle čl. 126 odst. 4 Smlouvy o fungování EU Komise nehodlá v červenci navrhnout zahájení postupu při nadměrném schodku vůči Slovinsku.

(10) Dne 12. července 2022 Rada Slovinsku doporučila přijmout opatření, jimiž by v roce 2023 zajistilo růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky[15], a bralo přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Slovinsku bylo doporučeno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Slovinsku bylo též doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. Podle odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky[16] v roce 2023 v kontextu vysoké inflace restriktivní v rozsahu 0,5 % HDP. Příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) v roce 2023 měl restriktivní povahu v rozsahu 0,4 % HDP. Do této hodnoty jsou zahrnuty snížené

---

11 SWD(2024) 624 final.

12 Eurostat – Euro Indicators, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Zpráva Komise vypracovaná v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, 19. června 2024, COM(2024) 598 final.

15 Na základě prognózy Komise z jara 2024 se střednědobý růst potenciálního produktu Slovinska v roce 2023, který se používá pro měření nastavení fiskální politiky, odhaduje na 11,5 % v nominálním vyjádření na základě desetiletého průměrného reálného potenciálního růstu a deflátoru HDP pro rok 2023.

16 Nastavení fiskální politiky je definováno jako míra meziroční změny základní rozpočtové pozice vládního sektoru. Cílem je posoudit hospodářské impulsy plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány na národní úrovni, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Orientace fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů bez započtení diskrečních opatření na straně příjmů (a bez dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

náklady na cílená mimořádná podpůrná opatření pro domácnosti a podniky, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a to o 0,3 % HDP. Růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 byl v souladu s doporučením Rady. Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU činily v roce 2023 1,3 % HDP. Investice financované z vnitrostátních zdrojů činily v roce 2023 4,6 % HDP, což představuje meziroční pokles o 0,2 procentního bodu ve srovnání s rokem 2022. Slovinsko financovalo další investice prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU. Slovinsko financovalo veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, například do železniční infrastruktury, obnovitelných zdrojů energie a prevence přírodních katastrof, které jsou částečně financovány z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU.

(11) Prognóza Komise z jara 2024 předpokládá růst reálného HDP o 2,3 % v roce 2024 a o 2,6 % v roce 2025 a inflaci měřenou HISC na úrovni 2,8 % v roce 2024 a 2,4 % v roce 2025.

(12) Prognóza Komise z jara 2024 předpokládá v roce 2024 schodek veřejných financí ve výši 2,8 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by měl do konce roku 2024 klesnout na 68,1 %. Zvýšení schodku v roce 2024 odráží především vyšší veřejné investice, včetně výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů na obnovu po povodních, a indexaci sociálních dávek, přičemž je částečně kompenzováno poklesem dotací, zrušením opatření snižujících příjmy s cílem zmírnit dopad vysokých cen energií a dočasným zvýšením sazby daně z příjmů právnických osob. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky bude v roce 2024 restriktivní v rozsahu 0,2 % HDP.

(13) Podle prognózy Komise z jara 2024 budou výdaje ve výši 0,7 % HDP v roce 2024 financovány z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost (v roce 2023 to byly výdaje ve výši 0,2 % HDP). Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost umožní kvalitní investice a reformy zvyšující produktivitu bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a zadlužení Slovinska. Podle prognózy Komise z jara 2024 se očekává, že výdaje ve výši 0,4 % HDP budou v roce 2024 kryty půjčkami z Nástroje pro oživení a odolnost, zatímco v roce 2023 to bylo 0,1 % HDP.

(14) Dne 14. července 2023 Rada Slovinsku doporučila[17], aby zajistilo obezřetnou fiskální politiku, zejména omezením nominálního nárůstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[18] v roce 2024 na nejvýše 5,5 %. Při plnění svých rozpočtů na rok 2023 a při přípravě návrhů rozpočtových plánů na rok 2024 byly členské státy vyzvány, aby zohlednily skutečnost, že Komise navrhne Radě zahájení postupů při nadměrném schodku na základě údajů o plnění rozpočtu za rok 2023. Podle prognózy Komise z jara 2024 by se měly v roce 2024 čisté primární výdaje Slovinska financované z vnitrostátních zdrojů zvýšit o 5,6 %[19], což je více než

[17] Doporučení Rady ze dne 14. července 2023 k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2023 (Úř. věst. C 312, 1.9.2023, s. 224).

[18] Čisté primární výdaje jsou definovány jako výdaje financované z vnitrostátních zdrojů po očištění o i) diskreční opatření na straně příjmů; ii) úrokové výdaje; iii) cyklické výdaje související s nezaměstnaností a iv) a jednorázová a jiná dočasná opatření.

[19] Zohledněna jsou jednorázová opatření ve výši 0,7 % HDP v roce 2024 související s krátkodobými mimořádnými náklady na obnovu po povodních v srpnu 2023 (a také opatření ve výši 0,4 % HDP v roce 2023, která se týkají stejné příčiny). Kromě toho se předpokládá, že Fond solidarity EU poskytne

doporučené maximální tempo růstu. Toto překročení doporučeného maximálního tempa růstu čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů odpovídá méně než 0,1 % HDP v roce 2024. Existuje zde riziko, že by to nebylo plně v souladu s tím, co doporučila Rada.

(15) Rada rovněž Slovinsku doporučila, aby v letech 2023 a 2024 co nejdříve zrušilo platná mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky a využilo související úspory ke snížení schodku veřejných financí. Rada dále upřesnila, že pokud by opětovné zvyšování cen energií vyžadovalo nová podpůrná opatření nebo pokračování těch stávajících, mělo by Slovinsko zajistit, aby se daná opatření zaměřovala na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně přijatelná a aby zachovávala pobídky k úsporám energie. Podle prognózy Komise z jara 2024 jsou čisté rozpočtové náklady[20] na mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky odhadovány na 1,4 % HDP v roce 2023 a podle projekcí by měly činit 0,1 % HDP v roce 2024 a 0,0 % HDP v roce 2025. Zejména se předpokládá, že kompenzace pro dodavatele plynu a elektřiny, jež se prodávají za administrativně stanovené ceny, zůstanou v platnosti i v roce 2024, i když s menším dopadem. Pokud by související úspory byly využity ke snížení schodku veřejných financí, jak doporučila Rada, tyto projekce by v roce 2024 znamenaly fiskální korekci ve výši 1,3 % HDP, přičemž příspěvek čistých primárních výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[21] k nastavení fiskální politiky bude mít v daném roce restriktivní povahu a bude činit 0,1 % HDP. Předpokládá se, že mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky budou co nejdříve zrušena, a to v letech 2023 a 2024. To je v souladu s tím, co doporučila Rada. Nepředpokládá se však, že související úspory budou plně využity ke snížení schodku veřejných financí. Hrozí, že to nebude v souladu s doporučením Rady.

(16) Rada Slovinsku rovněž doporučila zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace. Podle prognózy Komise z jara 2024 se veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů v roce 2024 zvýší na 5,3 % HDP (ze 4,6 % HDP v roce 2023). To je v souladu s tím, co doporučila Rada. Veřejné výdaje financované z příjmů z fondů EU, včetně grantů z Nástroje pro oživení a odolnost, by měly naopak zůstat stabilní na úrovni 1,3 % HDP v roce 2024 a 1,3 % HDP v roce 2023.

(17) Prognóza Komise z jara 2024 předpovídá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky a na základě předpokladu nezměněné politiky schodek veřejných financí ve výši 2,2 % HDP v roce 2025. Snížení schodku v roce 2025 odráží především zavedení nového příspěvku na dlouhodobou péči, který bude vybírán od

---

0,15 % HDP na mimořádné náklady v roce 2023, 0,3 % HDP v roce 2024 a 0,15 % HDP v roce 2025. Dne 14. července 2023 Rada rovněž poukázala na ničivé povodně, které zasáhly Itálii v květnu 2023, a bylo dohodnuto, že náklady na přímou mimořádnou podporu související s těmito povodněmi budou brány v potaz v následných posouzeních souladu a budou v zásadě považovány za jednorázová a dočasná opatření. Podobně se postupovalo i v případě ničivých povodní, které postihly Slovinsko v srpnu 2023.

[20] Tento údaj představuje výši ročních rozpočtových nákladů na daná opatření, na straně příjmů i výdajů a v příslušných případech po očištění o příjmy z daní z neočekávaných zisků dodavatelů energie.

[21] Tento příspěvek se měří změnou primárních výdajů vládních institucí, po očištění o i) inkrementální rozpočtový dopad diskrečních opatření na straně příjmů; ii) jednorázové výdaje; iii) cyklické výdaje související s nezaměstnaností a iv) výdaje financované z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, ve vztahu ke střednědobému (desetiletému) průměrnému potenciálnímu nominálnímu růstu HDP, vyjádřenou v poměru k nominálnímu HDP.

července 2025 a který by měl zvýšit sociální příspěvky o přibližně 0,4 % HDP. Nižší výdaje na obnovu po povodních budou mít postupně dopad na veřejné investice, které by měly klesnout o 0,4 procentního bodu na 5,4 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 snížit na 66,4 % HDP.

(18) Ve Slovinsku se předpokládá výrazný nárůst nákladů souvisejících se stárnutím obyvatelstva, což v příštích desetiletích povede ke zvýšení výdajů na zdravotní péči, dlouhodobou péči a důchody. Plán pro oživení a odolnost již obsahuje několik opatření na podporu fiskální udržitelnosti. Nad rámec plánu by bylo důležité sledovat výdaje s cílem zajistit přiměřenost a fiskální udržitelnost sociální ochrany. Přezkumy výdajů by mohly být využity k určení oblastí s nižší prioritou nebo neefektivních výdajů. Uvolněné prostředky by pak mohly být přerozděleny na řešení nových fiskálních problémů, včetně oblasti sociální ochrany. Pro zajištění vyšší efektivity výdajů by bylo zásadní, aby následná opatření byla prováděna rychle a v souladu s probíhajícími strukturálními reformami.

(19) Poměr daní k HDP je ve Slovinsku i nadále pod průměrem EU a jeho složení není příliš příznivé pro růst. Nejvyšší sazba daně z příjmu fyzických osob a daňové zatížení práce u různých úrovní příjmů patří i nadále k nejvyšším v EU, zatímco majetkové daně, včetně periodických majetkových daní, zůstávají velmi nízké a jejich podíl je nižší než polovina průměru EU. Snížení daňového zatížení práce by snížilo náklady na pracovní sílu, zvýšilo poptávku po pracovní síle a zlepšilo konkurenceschopnost. Vyšší čisté mzdy by mohly zvýšit nabídku práce. Ačkoli je podíl příjmů z environmentální daně nad průměrem EU, daňový systém by mohl být využit k další podpoře ekologických cílů, mimo jiné uplatňováním zásady „znečišťovatel platí“.

(20) Veřejné investice ve Slovinsku jsou nad průměrem EU a v posledních několika letech se zvýšily. Jejich účinnost a efektivita by se však mohly zlepšit prostřednictvím lepší koordinace plánování veřejných investic napříč odvětvími a ministerstvy. Nástrojem pro zlepšení účinnosti veřejných investic by byl také ucelený soubor dlouhodobých plánovacích dokumentů a integrovaný střednědobý plán potenciálních investic, včetně stanovení priorit projektů v souladu s vnitrostátními a evropskými prioritami. Rovněž by to pomohlo zvýšit růstový potenciál země a fiskální udržitelnost.

(21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro daný členský stát nebo jejich významnou část, stejně tak jako v jeho plánu v oblasti energetiky a klimatu. Pro podporu dlouhodobé konkurenceschopnosti Slovinska prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro současné zajištění sociální spravedlnosti je v tomto napjatém časovém rámci nezbytné, aby byl plán včetně kapitoly REPowerEU prováděn rychle a účinně. Pro splnění závazků plánu do srpna 2026 je nezbytné, aby Slovinsko pokračovalo v provádění reforem a urychlilo investice tím, že bude řešit vznikající zpoždění a zároveň zajistí silnou správní kapacitu. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(22) V rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období je Slovinsko v souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2021/1060 povinno do března 2025 přezkoumat každý program, mimo jiné s přihlédnutím k problémům uvedeným v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024 i ke svému vnitrostátnímu plánu v oblasti energetiky a

klimatu. Tento přezkum je základem pro konečné přidělení finančních prostředků EU zahrnutých do jednotlivých programů. Slovinsko dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti a evropského pilíře sociálních práv, nadále však existují problémy a mezi regionem hlavního města a zbytkem země přetrvávají značné rozdíly. Zásadní význam má urychlení provádění programů politiky soudržnosti a posílení správní kapacity na vnitrostátní a regionální úrovni. Priority dohodnuté v programech jsou stále aktuální. Kromě opatření v oblasti administrativní kapacity je obzvláště důležité pokračovat v ekologických investicích, zejména v opatřeních na ochranu před povodněmi a zmírnění změny klimatu, a upřednostňovat přírodě blízká řešení. Stejně tak je důležité pokračovat v investicích do udržitelné dopravy s cílem snížit velkou závislost na dojíždění osobními automobily. Nadále je klíčové provádění plánů spravedlivé územní transformace, které podporují postupné ukončování těžby uhlí. Aktuální jsou i nadále partnerství veřejného a soukromého sektoru ve výzkumu a vývoji za účelem zvýšení produktivity práce. Dále je důležité podporovat vzdělávání dospělých, včetně digitálních a ekologických dovedností, a aktivní politiky trhu práce a zároveň modernizovat a digitalizovat sociální služby a služby trhu práce. Prioritou je urychlit deinstitucionalizaci a rozvoj kvalitních, přiměřených a cenově dostupných komunitních sociálních služeb, zejména dlouhodobé péče, s cílem podporovat sociální začlenění. Slovinsko by také mohlo využít iniciativu Platformy strategických technologií pro Evropu k posílení investic do vývoje a výroby čistých technologií účinně využívajících zdroje, zejména v oblasti obnovitelných zdrojů energie a vytápění.

(23) Kromě hospodářských a sociálních problémů, které řeší plán pro oživení a odolnost a další fondy EU, čelí Slovinsko několika dalším výzvám souvisejícím s udržitelností veřejných financí, nedostatkem v oblasti dovedností a nedostatkem pracovních sil, jakož i s nedostatečnými investicemi rizikového kapitálu a investicemi do výzkumu, vývoje a inovací.

(24) Testování v rámci Programu pro mezinárodní hodnocení žáků (PISA) v roce 2022 odhalilo výrazné zhoršení základních dovedností (zejména v oblasti čtení a matematiky). Zvýšení podílu patnáctiletých žáků se slabými výsledky a pokles počtu žáků s nejlepšími výsledky v matematice a čtení může mít v budoucnu nepříznivý dopad na nabídku dovedností a konkurenceschopnost Slovinska. Probíhající reforma školních osnov by mohla zahrnovat také opatření, která by vedle ekologických a digitálních dovedností, jazykového vzdělávání a zlepšování podnikatelských a finančních kompetencí pomohla posílit základní dovednosti, a dále by mohla více zatraktivnit učitelské povolání.

(25) Na základě průzkumu podnikatelské důvěry, který provedla Komise[22], uvádějí od poloviny roku 2021 manažeři podniků ve slovinském průmyslu nedostatek pracovních sil jako velmi silný faktor omezující jejich činnost. Míra neobsazených míst je rovněž výrazně vyšší než průměr EU. Navzdory opatřením přijatým v rámci plánu pro oživení a odolnost stále přetrvává značný počet nevyřízených žádostí o zaměstnávání zahraničních pracovníků, a to v důsledku příliš složitých zákonných požadavků. Nedostatek pracovních sil a kvalifikovaných pracovníků již brzdí investice a výrobu, zejména v průmyslu. Brání také plynulému poskytování služeb, včetně zdravotní a dlouhodobé péče. Pro zvýšení konkurenceschopnosti a růstu je proto klíčové zvýšit nabídku pracovních sil, mimo jiné další stimulací účasti na trhu práce, přilákat

[22] Časové řady – Evropská komise (europa.eu)

pracovníky ze zemí mimo EU a posílit začlenění migrujících pracovníků na trh práce a do společnosti.

(26) Veřejné výdaje na výzkum, výdaje podniků na inovace, které se netýkají výzkumu, a výdaje na inovace na jednoho zaměstnance jsou ve Slovinsku stále relativně nízké. Investice rizikového kapitálu v poměru k HDP jsou rovněž nízké, zejména ve srovnání s průměrem EU, což nepříznivě ovlivňuje dynamiku podnikání, a tedy i kapacitu v oblasti inovací a růstu. Zároveň to snižuje konkurenceschopnost Slovinska. Další zlepšení podmínek pro rizikový kapitál by mohlo pomoci přilákat více zahraničního kapitálu a pomoci inovativním začínajícím podnikům v jejich rozvoji.

(27) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2024 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. K provedení prvního, druhého, třetího a čtvrtého doporučení pro eurozónu přispívají v případě Slovinska doporučení 1), 2) a 3),

DOPORUČUJE Slovinsku v období 2024–2025:

1. Včas předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán. V souladu s požadavky reformovaného Paktu o stabilitě a růstu omezit růst čistých výdajů[23] v roce 2025 na míru, která je v souladu s věrohodně sestupnou trajektorií veřejného dluhu ve střednědobém horizontu a udržením schodku veřejných financí pod referenční hodnotou 3 % HDP stanovené ve Smlouvě. Zajistit fiskální udržitelnost sociální ochrany a změnit rovnováhu daňových příjmů směrem k udržitelnějším zdrojům podporujícím růst. Zlepšit účinnost veřejných výdajů prováděním přezkumů výdajů a lepším řízením veřejných investic.

2. Posílit správní kapacitu pro správu fondů EU, urychlit investice a udržet tempo provádění reforem. Řešit vznikající zpoždění, aby bylo možné pokračovat v rychlém a účinném provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU, a zajistit dokončení reforem a investic do srpna 2026. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti. V souvislosti s přezkumem v polovině období se nadále zaměřovat na dohodnuté priority a zároveň brát v úvahu příležitosti, které poskytuje iniciativa Platformy strategických technologií pro Evropu, za účelem zlepšení konkurenceschopnosti.

3. Posílit konkurenceschopnost dalším zvyšováním úrovně dovedností, zajištěním toho, aby probíhající reforma učebních osnov rovněž přispěla k posílení základních dovedností, řešením nedostatku pracovních sil, a podporou dynamiky podnikání a vytváření rychle rostoucích podniků zlepšením podmínek pro investice rizikového kapitálu a institucionální investory, jakož i investice do výzkumu, vývoje a inovací.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

[23] Podle čl. 2 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263 se „čistými výdaji“ rozumí veřejné výdaje očištěné o úrokové výdaje, diskreční opatření na straně příjmů, výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií, cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a jednorázová a jiná dočasná opatření.